Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIII. No. 141. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JULY 25, 1996. CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 25-го ЛИПНЯ 1996 р. Ч. 141. РІК CIII.

УКРАЇНА ЗДОБУЛА ПЕРШУ ЗОЛОТУ МЕДАЛЮ

Атланти. — Український борець в греко-римській боротьбі, Вячеслав Олійник з Донецького, став першим змагуном України, який здобув золоту медалю в Олімпійських Іграх тут у вівторок, 23-го липня, перемагаючи п'ятьох конкурентів в категорії 90 кг.

Бронзову медалю в категорії 52 кг. здобув Андрій Калашніков з Києва.

Для України — це друга бронзова медаля. Першу здобули гімнасти України в дружинових змаганнях у понеділок, 22-го липня.

У дружинових змаганнях України не веде. Змагуни водного поло змагунки відбиванки і кошиківки ще не добилися перемоги.

Гімнасти і гімнастки України починають боротьбу за індувідуальні нагороди і деякі з них мають добрі шанси на медалі.

Розвиток України залежить від знання Конституції

Київ. — Міністер юстиції Сергій Головатий сказав на пресконференції, що від того, як громадяни України і особливо молодь знатимуть Конституцію, залежатиме дальший розвиток України, повідомила УНІАР 20-го липня.

Вивчення Конституції і виховання у її дусі молодого покоління закладає „набагато вперед гарантії розвитку України, гарантії її демократичного становлення і гарантії її незалежности", — сказав С. Головатий. — Тому я особисто зараз займуся пошуком фінансування для видрукування Конституції, щоб можна було 1-го вересня вручити, ну, мінімум першокласникові кожному, безкоштовно текст Конституції".

Міністер повідомив, що вже здано у видавництво макет офіційного видання Конституції у формі брошури. Перший тираж, за словами міністра, буде поширено передусім в урядових структурах. Проте С. Головатий зазначив, що він буде докладати зусиль для того, щоб текст Конституції надійшов і до навчальних закладів.

Міністер також сказав, що потрібно буде організувати низку семінарів для вчителів, щоб вони знали, як викладати і пояснювати учням Конституцію. Починаючи з цього року в школах вводяться спеціальні курси для вивчення основного закону.

С. Головатий сказав, що Конституцію ще потрібно перекласти трьома основними мовами ООН і Ради Европи: російською, англійською і французькою.

Міністер також зупинився на законах, які необхідно прийняти. Серед них пакет законів про виконавчу владу, Кабінет Міністрів, самоврядування та інші.

Міністер висловив побажання, щоб ці закони були прийняті до нового року, бо „вони в першу чергу впливають на стан управління економікою, на економічні реформи, на здійснення економічних реформ, на розподіл функцій і уповноважень, уточнення розподілу влад".

Слон щасливо переніс „зубну" операцію

Київ. — Слон із столичного зоопарку на ім'я Бой, який ніяк не може знайти собі самицю, щасливо переніс операцію на бивні.

Рік тому семитонновий самець, відомий своїм темпераментом, зламав один з бивнів у бійці. Майже рік він страждав від болю, бо зоопарк не мав фондів на його лікування. І лише завдяки міжнародній акції, в результаті якої зібрано 30,000 дол., вдалося зробити 26-річному слонові операцію. 10 міжнародних медиків-експертів, які вилікували два заражені бивні, певні, що тепер самець цілком здоровий і готовий до щасливого життя.

(Закінчення на стор. 4)

Україна, Польща і Білорусь обговорили реґіональну співпрацю

Київ. — 20-го липня міністри закордонних справ України, Польщі і Білорусі, зустрівшись у Бересті, обговорили співробітництво суміжних областей трьох країн.

Така співпраця не є новим міні-союзом, йдеться лише про нову форму взаємин трьох сусідніх дружніх держав, сказав міністер закордонних справ Геннадій Удовенко, повернувшись до Києва. З польського боку у нараді взяв участь міністер Даріюш Росаті, а з білоруського — Володимир Сенько, з ініціятиви якого і відбулася зустріч.

Серед першочергових завдань цієї співпраці, відомої під назвою програма „Еврорегіон Буг", є вирішення транспортових проблем. У зв'язку з відкритішими кордонами збільшився потік автомобілів між трьома країнами. Старі пропускні пункти, зокрема на кордоні між Україною і Польщею, виявилися не готовими до цього.

Три країни також зацікавлені у перетворенні Біловезької пущі, відомого заповідника, в якому 1991 року підписано угоди про ліквідацію СССР, в „зелені легені Европи".

З українського боку в програмі „Еврорегіон Буг" беруть участь Волинська, Рівненська і Львівська області. Г. Удовенко повідомив, що тривалий час була невизначеною участь у цій програмі Берестейської області. Міністер, однак, висловив певність, що, коли буде ухвалено рішення про створення у Бересті вільної економічної зони, область приєднається до програми.

А міністер закордонних справ Польщі Д. Росаті сказав, що його країна шукатиме на Заході фондів для Берестейщини. Гроші мають сприяти області у приєднанні до співробітництва, а також сповільнити інтеграцію Білорусі з Росією. Польський міністер при цьому часто вживав фразу „Берестейський трикутник".

Білоруський народний фронт, опозиційна до теперішнього білоруського режиму національно-демократична організація, давно виступає за співпрацю Білорусі, України і Польщі. БНФ розглядає ці три країни як потенційну противагу Росії.

Відомо, що навесні цього року президент Білорусі Олександер Лукашенко підписав з Москвою угоду про створення нового союзу — Союзу Суверенних Республік. БНФ вважає, що поглинання Росією Білорусі є плацдармом для поглинання України.

На берестейській зустрічі міністри трьох країн обговорили також проблеми загальноевропейської безпеки, обмінялися думками щодо створення загального і всеохоплюючого моделю безпеки Европи XXI століття.

Сторони висловилися за продовження подібних контактів і домовилися, що друга нарада відбудеться в Польщі, а третя — в Україні.

П. Лазаренко привітав металюрґів

Київ. — Прем'єр-міністер України Павло Лазаренко привітав металюрґів України з їхнім професійним святом, Днем Металюрґа, успадкованим ще з совєтських часів. У привітанні він відзначив, що металюрґія сьогодні є однією з небагатьох галузей, які дають значні валютні надходження до державної скарбниці. Від імени Уряду він пообіцяв усебічну підтримку національним виробникам, зокрема через зменшення податків, структурну перебудову експортних галузей та пільгове кредитування. Водночас він закликав виробників до збільшення виробництва, зменшення витрат енерґії та сировини, підвищення конкурентности українських товарів на світовому ринку.

Ситуація, за якої спад виробництва супроводжується багатократним збільшенням зарплат, є недопустимою, — сказав П. Лазаренко, маючи на увазі передусім шахтарів, які зменшили видобуток вугілля за останні шість років майже вдвічі. Недопустимою для розвиненої країни є також бартерна торгівля, яка стала вигадливим способом ухилення від податків і яка в окремих галузях становить 70-80 відсотків загального товарообігу. „Уряд не відступить від президентського курсу реформ, — пообіцяв П. Лазаренко, — і передусім подбає про наведення порядку в усіх сферах життя".

Хор „Думка" знову виступить на Союзівці

Союзівка (В. Т-ець). — Тут у суботу, 27-го липня, на оселі Українського Народного Союзу знову виступить лавреат премії ім. Миколи Лисенка — український хор „Думка" з Ню Йорку.

Хор „Думка"

Хор „Думка", під диригентурою Василя Гречинського, виконає різноманітну програму, в яку входитимуть українські народні пісні в обробці таких композиторів, як М. Леонтович, Ф. Колесса, М. Раків, М. Кречко, Г. Давидовський, А. Кушніренко та І. Бідак, як теж оригінальні композиції, наприклад, два твори Дениса Січинського, а саме, „Дніпро реве" та „Минули літа молодії". Між іншим, твір „Минули літа молодії" на слова Тараса Шевченка був вперше виконаний на терені Північної Америки саме хором „Думкою" в березні 1996 року на шевченківській академії в Ню Йорку. Отже, на Союзівці в суботу, 27-го липня, відбудеться щойно друге виконання цього твору.

У програму включені інші твори, що їх „Думка" виконувала вже раніше, та дві пісні, які щойно недавно ввійшли в репертуар хору.

З „Думкою" виступатимуть як солісти-гості Степан П'ятничко, провідний баритон Львівського Державного Театру Опери і Балету ім. Івана Франка, та відома співачка-бандуристка зі Львова Оля Стащишин, яка тепер живе в Ню Арку, Н. Дж.

Акомпаньямент буде в руках Евгенії Палей, довголітньої співпрацівниці „Думки".

Після суботнього концерту — забава під звуки оркестри „Луна".

ЦІНА „ВЕЧІРНЬОГО КИЄВА" ДЛЯ ЗСА

У зв'язку із поміщенням у ч. 133 нашого щоденника інтерв'ю із головним редактором „Вечірнього Києва", Віталієм Карпенком, він вияснює, що ціна 15 дол. на шість місяців є тільки для мешканців України, та передплату для них збирає Іван Буртик. Для мешканців ЗСА передплата на шість місяців виносить 68 дол., а передплату приймає Катерина Зімбіцька в подорожньому підприємстві „Міст", 455 Clifton Ave., Clifton, NJ 07013; tel.: (201) 340-0500.

ЗСА ДОПОМОЖУТЬ ПАНАМІ БОРОТИСЯ З НАРКОМАФІЄЮ

Питання охорони кордону між Панамою і Колюмбією загострилося у зв'язку з висловлюваннями деяких урядових чинників Панами про евентуальну участь американських військ в операціях проти колюмбійської наркомафії у південнопанамській провінції Дар'єн. Ця малозаселена, покрита непролазними джунглями провінція використовується злочинцями для пачкарювання наркотиків, а також для переховування від колюмбійських урядових військ та поліції на спеціальних відпочинкових базах.

Після вторгнення американських до Панами в 1989 році й арешту президента Нор'єґи, звинуваченого у співробітництві з наркомафією, панамська армія була розпущена, і єдиною збройною формацією в країні сьогодні є лише національна поліція з 11,000 осіб. Щоправда, в зоні Панамського каналу нині базується 7,500 американських вояків, але всі вони мають бути виведені до 2000 року, коли канал перейде під панамську юрисдикцію.

Повідомлення про використання американських військ у провінції Дар'єн викликало негативну реакцію як у самій Панамі, де домінують атиамериканські настрої, так і в ЗСА, де переважає загалом негативне ставлення до використання американських військ за кордоном. Тому американське військове командування поквапилось пояснити, що йдеться лише про технічну допомогу панамцям у виявленні головних пачкарських баз та шляхів транспортування наркотиків. Ця допомога передбачає передусім обстеження території з літаків з використанням високотех-нологічного обладнання.

Гімнастки ЗСА перемогли росіянок

Атланта. — Американські гімнастки тут у вівторок, 23-го липня, на літніх Олімпійських Іграх перемогли, гімнасток Росії та здобули першу в історії ЗСА дружинову золоту медалю. Досі американським гімнасткам тільки поодиноко вдавалось здобувати золоті медалі у гімнастиці, а як дружина американські змагунки ніколи досі не мали цієї можливости. Цього року дружина аме-риканських гімнасток складається з виїмково талановитих особистос-тей, що їх не даремно їх названо „чудовою сімкою".

Мабуть ніхто, що приглядався до цієї винятково напруженої конкуренції не зможе заперечити їхнього вміння та дружинної солідарности. Одначе таки героїнею цієї дружини в останній стадії змагань виявилася Керрі Страґ, яка незважаючи на ушкодження лівої ноги у першому стрибку через гімнастичного козла, все ж таки рішила стрибати вдруге. Її стрибок і вміле приземлення здобули для американської дружини гімнасток найвищу нагороду — золоту медалю.

Українські гімнастки здобули п'яте місце.

Людей стає більше, а харчів менше

Вашінгтон. — Світовий банк оприлюднив звіт, який стосується темпів збільшення населення планети. Згідно з передбаченнями експертів, до 2050 року населення землі з теперішніх 5.7 блн. виросте до 9.8 блн. осіб.

Головною тенденцією цього процесу є те, що кількість мешканців кра-

(Закінчення на стор. 4)

В Україні

(З інформацій УНІАР)

КУРС КАРБОВАНЦЯ СТАБІЛІЗУВАВСЯ

КИЇВ. — Курс українського купона-карбованця щодо твердих валют в останні місяці невпинно підвищується, наближаючись до минулорічного рівня — 160-170,000 за доляр. Голова Національного Банку України Віктор Ющенко вбачає в цьому певні ознаки фінансової стабілізації, що є наслідком твердої монетаристської політики Уряду. За його словами, Національний Банк уже давно не розпродує долярів для підтримки карбованця, а навпа-ки, скуповує їх, щоб запобігти його надмірному подорожчанню і, відповідно, зменшенню потенціялу українських експортерів. В. Ющенко вважає, що за такої грошової політики нова українська валюта гривня може бути впроваджена ще до кінця цього року.

НІМЕЦЬКІ ПАРЛЯМЕНТАРИСТИ ЗУСТРІЧАЮТЬСЯ З УКРАЇНСЬКИМИ КОЛЕҐАМИ

КИЇВ. — Делегація німецьких парляментаристів на чолі з головою Бундестагу Рітою Зюсмут зустрілася з головою Верховної Ради України Олександром Морозом та представниками всіх політичних партій, фракцій і груп, представлених у парляменті. Мета зустрічі — розвиток українсько-німецьких взаємин, обмін поглядами на регіональні та світові проблеми. Найґрунтовнішим, хоч і не зовсім приємним для німців був виступ народного депутата від фракції "Державність" академіка Михайла Павловського, котрий назвав німецьку допомогу Україні "неефективною". На його думку, Німеччина мусила б допомогти Україні новітніми технологіями й інвестиціями, а не готовими виробами, які споживаються без жодних змін в українській економіці.

СЕВАСТОПІЛЬСЬКИЙ ПОРТ БУДЕ МІЖНАРОДНИМ

СЕВАСТОПІЛЬ. — За розпорядженням Кабінету Міністрів, в Севастопільському морському порті відкрито пункт пропуску через державний кордон України. Проти цього рішення активно виступає російська сторона, яка вважає місто своєю військовою базою, традиційно закритою для іноземців. Мешканці Севастополя, однак, не виявляють цим разом солідарности з російською владою, розуміючи, що відкриття в їхньому місті міжнародного порту є економічно вигідним для кожного.

УРЯД ХОЧЕ ПРИСКОРИТИ ПРИВАТИЗАЦІЮ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

КИЇВ. — Кабінет Міністрів України прийняв постанову про прискорення приватизації майна в агропромисловому комплексі та спрощення процедури її проведення. Ідеться передусім про так звані радгоспи ("радянські господарства"), які формально вважаються державними, а проте за організацією праці і низькою ефективністю мало чим відрізняються від колгоспів. Згідно з цією постановою, Фондові Державного Майна доручено ініціювати приватизацію всіх агропромислових підприємств, а покупцям дозволено використовувати поряд з грошима також майнові приватизаційні сертифікати. Уряд рекомендує місцевим радам не обкладати нотаріяльним митом оформлення купівлі та продажу приватизованих сільськогосподарських підприємств.

РУХІВСЬКА ГАЗЕТА ВИКРИВАЄ КОРУПЦІЮ

ПОЛТАВА. — Арбітражний суд відхилив позов Лубенського міськвиконкому до рухівської газети "Поклик" з приводу приміщення, яке газета нібито незаконно займає. Представники Руху вважають, що міська влада намагалася таким чином звести рахунки з газетою, котра багато пише про місцеву корупцію і, зокрема, про зловживання посадника Лубен Василя Коряка. Вони стверджують, що саме завдяки виступам газети, Коряка було позбавлено депутатської недоторканости і нещодавно заарештовано. Скептики, однак, вважають, що газета лише тому виграла справу, що Коряка вже "з'їли" сильніші конкуренти. Новим головою Міської Ради та міськвиконкому обрано підприємця Володимира Онищенка.

БОРЮТЬСЯ З НЕЛЕҐАЛЬНИМ ПРОДАЖЕМ ТЮТЮНУ Й АЛЬКОГОЛЮ

КИЇВ. — Український Уряд почав видавати ліцензії на право гуртової й роздрібної торгівлі алкогольними та тютюновими виробами. Продавці алкоголю мусять тепер сплатити за ліцензію 170 млн. карб. (1,000 дол.) на рік, продавці тютюну — удвічі менше. Крім того, марки акцизного податку мусять відтепер наліплюватися не лише на імпортовані, а й на українські вироби. Нова стаття кримінального кодексу передбачає ув'язнення до трьох років та конфіскацію майна за фальшування акцизних марок. Експерти, однак, вважають це покарання занадто м'яким і неспівмірним із тими прибутками, що їх можуть отримати добре зорганізовані шахраї.

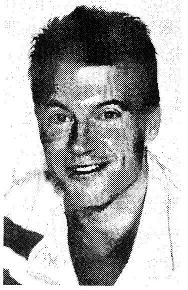
В АМЕРИЦІ

КОЛИШНІЙ КОНҐРЕСМЕН Ден Ростенковскі, у минулому один з найвпливовіших політиків у Вашінгтоні, зголосився у понеділок, 22-го липня, згідно з наказом судді до федеральної тюремної лікарні для відбуття свого 17- місячного ув'язнення. Д. Ростенковскі, 68-річний демократ з Чикаґо, в травні відбув операцію пістряка простати і мусить перше відбути перевірку, поки його відішлють до відповідної тюрми. Його звинувачено у 17-разовому переступленні закону, почавши від шахрайства до зловживання державних грошей. У квітні він признався до вини у двох випадках поштового ошуканства і за це був засуджений до 17-місячного позбавлення волі.

У СВІТІ

МИНУЛОГО ТИЖНЯ британська почесна ґвардія вітала першого генерала комуністичного Китаю на території Гонгконгу. Ці триденні офіційні відвідини генерал-майора Лю Женву мали на меті ознайомити генерала та його китайських військових старшин з діяльністю та розташуванням британських військових частин ще перед передачею Гонгконгу 1997 року під володіння Китаю. Згідно з повідомленнями засобів масової інформації Китай вже зорганізував 9,000 окрему військову частину, що відбуває вишкіл у Шенжен зразу з другої сторони кордону, яке перебере заряд Гонгконгу, а керівником цієї військової частини буде ген. майор Лю Женву.

Ричард (Рик) Олексик — тренер чоловічої дружини гендболу ЗСА

Р. Олексик

Ричард (Рик) Олексик був назначений головним тренером чоловічої дружини гендболу ЗСА в травні 1995 року. В той час дружина була оцінена між 40 і 45-им місцем у світі. Хоч Олімпіяда вже мала бути тільки за один рік, Олексик зумів наставитися позитивно кажучи: „Я думаю, що ми зробимо несподіванку багатьом людям". Від того часу минув рік. Олімпіяда розпочинається за кілька днів, а дружина вже здивувала багатьох. З кінцем червня ц. р. її оцінювали між 15-ма кращими в світі.

Ричард Олексик народився 10-го березня 1963 року в Пармі, Огайо. Дитиною він ходив до української католицької школи св. Йосафата. В середній школі він змагався в кошиківці, бей- зболі та легкій атлетиці, здобуваючи признання за успіхи в перших двох спортах.

В 1981 році Рик Олексик вступає до Американської військової академії у Вест Пойнті. Під час першого року навчання він грав бейзбол і кошиківку. На другий рік через ушкоджене коліно мусів перейти операцію, регабілітацію та наново розпочати тренування, щоб повернутися до форми. Переходячи спортову залю академії одного дня, Олексик побачив дружину гендболу під час тренінґу. На підлозі лежав м'яч, кот-рий він підніс і кинув. Один з тренерів зауважив це і запропонував Окексикові спробувати цей спорт. Олексик згодився, захоплюючись цим маловідомим в Північній Америці спортом. За короткий час він став членом дружини Вест Пойнту, а до кінця року був у першому складі.

На третьому році навчання, а першому повному році з дружиною Олексик стає одним з кращих грачів та здобуває найбільше ґолів. За свою гру Р. Олексик був відзначений найкращим „новиком" в університетських дружинах. При кінці сезону його вибрано до збірної ЗСА і він змагався на чемпіонаті світу (1984 рік) між юньйорами, який відбувся в Італії. На тому чемпіонаті Америка зайняла 14 місце, а Олексика вибрали найкращим грачем правого крила на чемпіонаті. Наступного року, під проводом капітана Олексика, дружина здобуває чемпіонат американських університетів та друге місце у чемпіонаті ЗСА. Того року його відзначили як найкращого грача гендболу американських університетів. Олексика також вибрано до збірної ЗСА на Світову універсіяду.

1985 року Рик Олексик закінчив навчання у Вест Пойнті, здобувши бакалявреат політичних наук та ранґу старшого лейтенанта та розпочав військову службу у Форт Блисс, Тексас, а далі у Форт Карсон, Кольорадо. 1992 року Олексик виступив з армії з ранґою капітана.

Військова служба не перешкодила спортовому розвитку Олексика. У 1985 році його вибрано до збірної ЗСА. Два роки пізніше, на Пан-Американських Іграх, дружина ЗСА здивувала всіх, здобуваючи золоту медалю в Індіянаполісі. Перемога забезпечила збірній Америки місце в Олімпійських Іграх 1988 року. На жаль, шість тижнів перед Олімпіядою, Рик Олексик ушкодив руку: його не призначено до олімпійської дружини, але призначено до резерви.

Розчарування з пропущенням участи в Олімпіяді не зневірило Олексика. За короткий час він знов був у формі. 1989 року його іменовано капітаном збірної ЗСА. В Іграх „Доброї волі" в 1990 році його дружина здобула 4-те місце, а в Пан-Американських Іграх 1991 року бронзову медалю. Тільки одним місцем збірна Америки не заквалiфікувалась на Олімпійські Ігри 1992 року. В Пан-Американських Іграх 1995 року збірна зайняла 4-те місце.

У травні 1995 року, 32-літній Рик Олексик був назначений головним тренером збірної чоловічої дружини гендболу ЗСА. В той час, Американська федерація гендболу запропонувала Олексикові, щоб він продовжував грати, бо він був ще далі у першому складі. Олексик відмовився від цієї пропозиції, бо уважав, що йому було б неможливо добре виконати одночасно обидва обов'язки.

Деб'ют Олексика, як тренера фактично відбувся кілька років раніше. 1989 року призначили тренером американських юнаків. Того самого року його призначили асистентом головного тренера чоловічої дружини. Впродовж кількох років його тренером був відомий чех Войтек Марес, якого американці прийняли на тренера після того як Чехо-Словаччина здобула 5-те місце на Олімпіяді 1988 року. З початком 1995 року Марес зрезиґнував і його місце на тимчасовій базі перебрав еспанець. Після двох місяців Американська федерація гендболу назначила Рика Олексика головним тренером.

Багато людей думає, що тренування збірної та олім-пійської дружини ЗСА — це для Олексика повночасна праця. В дійсності це не так. Олексик має також професійну кар'єру. Він здобув ступінь маґістра з бизнесу (MBA) в університеті Вест Фльорида 1993 року. В цей час він працює для фірми Кимберлі-Кларк, як заступник менаджера у відділі маркетінґу.

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ

КООРДИНАЦІЙНОГО КОМІТЕТУ ДОПОМОГИ УКРАЇНІ

за час від 1-го січня до 31-го грудня 1995 року

Балянс із 1-го січня 1995 р.	378,818.05
Приходи:	
Фонд допомоги школам України	9.021.00
Видання книжочок для дошкілля	8,950.00
Переїзд дітей із східніх областей на свята	3,918.00
Перенесення фонду USA/USA	2,233.42
Піддержка преси в Україні	6,000.00
Членські вкладки	4,500.00
Загальний фонд	13,236.50
Відсотки	13,183.88
Разом приходи	**61,042.80**
Розходи	
Завдаток на видання 4-го тому хрестоматії	49,000.00
Курс історії України для учителів	19,075.00
Піддержка преси в Україні	9,000.00
Фестиваль „Червона рута"	8,000.00
Міжнародний конґрес політичних в'язнів	2,000.00
Конґрес української інтелігенції	3,000.00
Допомога студентам із України	2,100.00
Висилка книжок в Україну (Шкільна Рада)	2,500.00
Приїзд дітей на свята в Галичину	5,500.00
Українська всесвітна координаційна Рада * (1)	1,000.00
Книжки для Педінституту в Слав'янську (Кейс)	988.67
Курси англійської мови (АДУ)	2,800.00
Львівський політехнічний інститут	1,100.00
Наукові і соціологічні інститути	1,947.29
Адміністративні видатки *(2)	3,576.39
Поїздки культурно-громадських діячів з України	1,707.50
Разом розходи	**113,294.85**
Балянс на 31-го грудня 1995 року	**326,566.00**

Завваги:

(1) Додаткових 1,500 долярів, що становить повну вкладку до УВКР в сумі 2,500 дол. за 1995 рік, було вплачено в 1994 році.
(2) Включає: поштову оплату 82.59 дол., телефони 1,671.43 дол., канцелярійне приладдя 33.37 дол., консультативні послуги 165 дол., оголошення 561 дол., поїздки 678 дол. і різне 385 дол.

Розподіл кінцевого балянсу по фондах:

Загальний фонд	178,267.79
Фонд допомоги школам України	135,018.82
Фонд дитячих книжочок	8,950.00
Фонд USA/USA	2,233.42
Фонд історії спорту	2,095.97
Разом	**326,566.00**

За Екзекутиву ККДУ

Ростислав Мілянич — скарбник
Володимир Воловодюк — голова

Нові книжки з української історії

У 1995 році вийшли у Львові дві книжки о. д-ра Дмитра Блажейовського. Перша з них — це „Історичний шематизм Перемиської епархії і Лемківської адміністратури (1818-1939)", 1,008 с. в англійській мові, а друга — це „Берестейська ре-унія і українська історична доля і недоля", 646 с. в українській мові. Набути ці книжки можна в Америці у: Mr. Wolodymyr Kikta, 2613 Lori Ct., Union, N.J. 17083-4935. Ціна книжок по 20 дол. + поручена пошта 5 дол. за кожну книжку.

У першій з них автор подає список усіх отців, що займали якесь становище чи уряд у єпископській курії, і хто, коли та яке становище займав. Опісля подає поазбучно усі парафії Перемиської Епархії та коли церква збудована. При парафії подає по черзі усіх парохів та сотрудників (якщо були) з роками, у котрих роках вони були у цій парафії. Щодвадцять літ подає статистику, скільки парафіян було у згаданій парафії.

Для лемків цей шематизм має особливу вартість, бо там є не тільки список усіх парафій Лемківщини і коли церква була побудована та які парохи були у ній від 1828 до 1939 року, але є і статистика лемківських сіл кожні 20 літ від 1828 року, при кожному селі, а крім того є статистика кожного села з 1785 року. Два рази подано при кожному селі, а саме у 1785 і 1938 році, скільки було у даному селі також поляків, а скільки жидів. По парафіях, які є у поазбучному порядку, слідує поазбучний список усіх священиків, що працювали у Перемиській Епархії і у лемківських селах від 1828 до 1939 року, з поданням про кожного священика деяких інформацій, де і коли роджений, коли свячений і на яких парафіях працював. При кінці подано 10 с. мапок, на яких подано усі парафії з границями деканатів і повітів цілої Перемиської Епархії, а при ній мапки усіх сіл. Для кожного, кого цікавить Лемківщина, а також Засяння, і навіть села на схід від Сяну, якщо належали до Перемиської Епархії, цей шематизм є корисний.

Мати цей шематизм у своїй приватній чи у шкільній бібліотезі це майже необхідна річ. Шкода тільки, що автор видрукував усього 1,000 примірників. Шематизм автор видав в Україні і він там конечний, щоб в Україні більше знали про Лемківщину і про Засяння, але він корисний також для діяспори і для молоді, щоб їм пригадував, звідки їхні батьки походять і щоб не забули про ті села, а з тим про рідний край, де жили їхні предки. Деяку кількість шематизмів замовлено в Україні для Америки і Канади.

Друга книжка описує Берестейську ре-унію. Це збірка статтей і рефлексій автора. Автор подає у ній, які користі були для українців з Берестейської ре-унії. При тім автор по-дає про загальну ситуацію українського народу перед Берестям та про брак відповідного проводу перед і по Бересті.

Автор переходить всі доби української історії і стверджує, що був брак творчої еліти і брак державного думання та плянування на дальшу мету і брак дбайливости про згадане добро України і українського народу, якого провідна верства зрадила, бо шляхта зрадила і пішла до поляків, а козацька старшина до москалів. Подає деяку характеристику видніших діячів того часу, як Острозького, Конашевича, Могили та Хмельницького і подає про їхню участь в українському історичному національному і церковному житті. Книжка дає, як висловився про неї Юрко Шухевич, багато до думання. Кого цікавить українське життя у минулому і хто займається історією українського народу і історією українських церков, для того ця книжка необхідна.

Володимир Кікта

Президент Польщі відвідав Джерзі Сити

А. Квасневський.
(світлив В. Романюк)

Недалеко будинку Головної Канцелярії Українського Народного Союзу на березі Гадсонської ріки стоїть пам'ятник жертвам ще одного московського злочину — трагедії Катинського лісу, де в 1940 році совєтські війська НКВД замордували 15,000 польських офіцерів, яких взяли в полон. Пам'ятник роботи польського скульптора Анджея Пітинського з бронзи і граніту зображає польського вояка зі зв'язаними до заду руками та прошитого багнетним крісом.

Саме біля цього пам'ятника у четвер, 18-го липня, зібралися члени польської громади Джерзі Сити, щоб привітати приїзд президента Польщі Александра Квасневського, який покладеннямм вінка вшанував жертви Катиня. Кілька хвилин після 11-ої години перед полуднім перед пам'ятником зупинилася лімузина, її обступила група охоронців, а тоді з неї висів молодий середнього росту мужчина з привітною усмішкою та попрямував до пам'ятника, де на нього чекали, а по дорозі вспів особисто привітатися з багатьми присутніми.

Першим з приїздом офіційно привітав президента А. Квасневського, парох місцевої польської парафії о. Рудольф Зубік, а жінка та діти в народних одягах передали на привітання китицю біло-червоних гвоздиків.

До мікрофону підійшов президент А. Квасневський, котрий у своєму короткому виступі підкреслив, що правда про Катинь довгими роками замовчувалась у Польщі, але такі та їм подібні злочини не повинні ніколи більше повторитися . Він щиро дякував польській громаді в діяспорі за те, що живою зберігала пам'ять про цю трагедію польського народу. Він також зазначив, що тепер Польща є незалежною державою і як така, незважаючи на попередні історичні ворогування, хоче зі своїми сусідами жити в згоді, а до тих сусідів він зарахував і Україну. Після свого виступу А. Квасневський поклав у підніжжі пам'ятника вінок .

Далі виступили з привітаннями для польського президента посадник Джерзі Сити Брет Шундлер, який вручив йому символічного ключа до міста. З привітом виступив накож посадник міста Байонн Леонард Кішек, який є польского походження, про що з гордістю підкреслив. Після нього вітав президента голова Гадсонського повіту Роберт Янішевскі, також польського походження, і подарував йому книжку про цей повіт. Також з коротким словом привіту виступила Таня Кравець, представниця нюджерзького сенатора Френка Лотенберґа. Виступив також зі словом-подякою творець пам'ятника — скульптор А. Пітинський, який подякував президентові за відвідини пам'ятника, зазначуючи пру тому, що його попередник Лех Валенса хоч і був кілька разів в Америці, то пам'ятника жертвам Катиня не відвідав.

Серед присутніх, які прийшли привітати президента Польщі, був також польський генеральний консул з Ню Йорку Єжи Сурдиковський та ще інші міські та повітові урядники.

Незважаючи на його партійну комуністичну приналежність, польський президент А. Квасневський своєю легкою і невимушеною поведінкою вміє здобувати приятелів. Це було дуже помітним навіть під час цієї короткої церемонії.

Небуденна...

(Закінчення зі стор. 2)

переживання. А найбільше зворушувало Лілю те, що вона у цьому тисячному здвизі народу почула тут, в чужині, свою рідну мову.

Катря читала вголос, щоб усі в родині слухали, а тоді ще телефоном поділилася з друзями цим листом: „Я сама не могла втриматися від сліз, коли усвідомила, що чую українську мову. І не в супроводі російської, як у нас це водиться, цебто в Україні, а нарівні з усіми мовами світового спілкування — англійської та еспанської... Сам факт того, що українські слова луна-ли на ввесь світ, говорить про те, що нас поважають (як прикро, що ми самі цього не завжди усвідомлюємо!). І як приємно, коли тебе вважають за людину, а не за третій сорт.

Американці дивуються, коли пояснювати їм різницю між Україною і Росією. Світ починає розуміти багатство потенціялу українського народу, нам потрібно мати більше самопевности, позбутися меншевартости і тоді ми в ніякому разі не пропадемо!"

З вдячним почуттям, з душевною теплотою Катря скінчила читати слова цієї молодої віком та вповні психологічно й політично дозрілої дівчини.

Катря ще раз сказала цю приповідку, коли щось було надійне, гарне, зворушливе: „Щоб такі діти на камені родилися!" Післала молитву, щоб цій молоденькій дівчині щастило й надалі у всіх задумах.

Як добре, думала вголос Катря, що вона не пройшла байдуже побіч цього заплаканого дівчатка того літнього недільного ранку, а зупинилася й пізнала вартісну одиницю нашого народу.

Консолідація...

(Закінчення зі стор. 2)

їнським Інститутом Наукової Мови. Сьогодні до цієї лексики вертаються і патріотично орієнтовані науковці в Україні.

Стаття Р. Ю. — це свідчення тої шкоди, яку заподіяли на ниві української культури большевицькі „культуртреґери".

Р. Ю. мудро говорить про лінґвістичну консолідацію українців. Але те, що він захищає не є консолідацією. Це капітуляція перед погромниками, терористами, асиміляторами та неуками. Автор пише: „Мовні проблеми вимагають особливої толерантности, спокійної, терпеливої анализи, ретельного вивчення джерел..."

На жаль, саме цього я і не добачив у його статті.

Святослав Караванський
Дентон, Мд.

У П'ЯТНИЦЮ, 19-ГО ЛИПНЯ, в Чикаґо помер проживши всього 61 рік римо-католицький священик о. Лоренс Дженко, якого у 1985 році на вулиці Бейруту в Ливані схопили як закладника ісламські радикали і протримали в неволі 18 місяців. У той час, як його схоплено 8-го січня 1985 року, о. Л. Дженко був головою Католицької допомогової служби в Бейруті. Звільнено його 26-го липня 1986 року за стараннями тодішнього Уряду президента Роналда Реґана, шіїтських радикалів і англіканського посередника Террі Вейта. У 1995 о Л. Дженко написав книжку спогадів зі згаданого ув'язнення у, якій ствердив, що вже давно простив тим, які його тримали в полоні, але не забув свого перебування у них. Причиною смерти був пістряк підшлункової залози і леґенів.

ПІСЛЯ ПРОГРАНОЇ У виборах лівоекстремістська Комуністична робітнича партія звільнила зі становища першого секретаря московської партійної організації Віктора Анпілова, найбільш голосного і рухливого члена цієї партії, що вказало на тривалу внутрішню боротьбу за владу, яка щойно у понеділок, 22-го липня, стала публічно відомою. В.Анпілов і його прихильники це залишки твердолобих сталіністів у згаданій партії, які не погоджуються з компромісійними кроками Геннадія Зюґанова та прогру у виборах приписують саме такій тактиці.

АҐОНІЯ ВТРАТИ ЗАГИБЛИХ минулої середи, 17-го липня, 230 осіб на літаку повітрянної лінії Транс Ворлд Ейрлайнс продовжується, зокрема для родин загиблих. У понеділок, 22-го липня, біля 600 рідних і друзів загиблих зібралисяя на побережі щоб спільним поминальним Богослуженням пом'янути тих, які так несподівано знайшли місце вічного спочинку у холодних хвилях Атлантійського океану. Одначе не спроможність досі знайти тіла всіх загиблих і повільне ідентифікування тих, що їх знайдено не вкорочують мук і болю їхніх рідних, а з тим і всієї громадськости.

Ділимося сумною вісткою з нашими товаришками та товаришами, всіма колишніми мешканцями Зальцбурґу, що 1-го червня 1996 р. ненадійно відійшов від нас у вічність наш ДРУГ з гімназійних часів

бл. п.
професор
ЄВГЕН КОРДИБАН

ПОХОРОННІ відправи відбулися в Дітройті.

Опечаленій дружині покійного Ніні, дітям та цілій родині складаємо глибокі вислови сердечного співчуття.

КОМІТЕТ КОЛИШНІХ УЧНІВ ЗАЛЬЦБУРЗЬКОЇ ГІМНАЗІЇ

УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО ІСТОРИЧНОГО ТОВАРИСТВА ділиться з українським громадянством в діяспорі й Україні сумною вісткою, що 17-го липня в Денвері упокоїлася на 86-му році життя

бл. п.
МАРІЯ з КІКЕЦІВ КОВАЛЬСЬКА-БИКОВСЬКА
(1910-1996)

ПОХОРОН відбувся в Денвері, 22-го липня 1996 р.

Член-меценат УІТ, ентузіястка і представник журналу „Український Історик" в Денвері, член Комітету побудови пам'ятника проф. О. Оглоблинові, видатний член суспільних і релігійних організацій, шляхетна і добра людина.

Опечаленій родині покійної в Україні висловлюємо співчуття.

Вічна їй пам'ять!

Ділимося сумною вісткою з родиною і приятелями, що в неділю 7-го липня 1996 р. відійшов у вічність наш МУЖ, БАТЬКО, ДІДО і БРАТ

бл. п.
СТЕПАН ДОБРОВОЛЬСЬКИЙ

ПОХОРОН відбувся 9-го липня 1996 р. в місті Івано-Франківському, Україна.

Залишені у смутку:
дружина — ЛЮБА
син — БОРИС з родиною
донька — ТОЗЯ з родиною
брати — МИХАЙЛО з дружиною ЛЮБОЮ
— ЯРОСЛАВ з дружиною ГАЛИНОЮ
тета — МАРІЯ ЗУБАЛЬ
кузини і кузинки
ближча і дальша родина в ЗСА, Україні і Канаді.

Вічна йому пам'ять!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-0180, e-mail: unaestat@travel.ios.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Приклад, як не треба керувати державою

Те, що відбувається з бідною Білоруссю, має послужити українцям „прикладом навпаки" — як не треба керувати державою. Діставши незалежність з Божих, можна сказати, рук, білоруси не виявили себе гідними цього скарбу, бо вибрали президентом Лукашенка, людину з примітивним і водночас непевним, незрівноваженим світоглядом. І він повів суверенну республіку не вперед, а назад, в обійми Москви — повів так нагло, що його маніякальне бажання якнайшвидше опинитися в рабстві завстидало навіть росіян. Вони, певна річ, воліли б, щоб поновне проковтування Білорусі відбулося якось респектабельніше, без зайвого шуму, що його здіймає загонистий білоруський лідер. Нічого не вдієш, саме в цьому й полягає підставова закономірність демократії: народ має таких лідерів, яких заслуговує. Все ж шкода сліпу та глуху до правди, байдужу до власної долі білоруську масу. Шкода, хоч не дивно. Довгі віки імперія завбачливо позбавляла її очей, видющих провідників — і тепер люди, як отара овець, не розуміють, що діється з ними. Критикуйте їх, смійтеся або плачте над ними — це їх так само мало зворушить, як наркомана, для якого черговий застрик важить більше, ніж усі слова про спасіння душі і тіла.

Разом з тим білоруська дійсність дає досить підстав розвінчати нашвидку зфабрикований у Москві міт, нібито Білорусь цілком добровільно позбувається „обтяжливої" незалежности. Мовляв, не дає собі ради ні економічно, ні політично — ну ніяк! Виробництво впало до катастрофічного рівня, ріст цін удвічі перевищив ріст платні, заборгованість за енергоносії досягнула більйонових цифр, незважаючи на те, що Росія, „з доброго серця", продає „меншій сестрі" нафту за ціною, втричі меншою, аніж світова.

Ні, нічого там не чиниться з доброго серця. Саме тому Москва й не била у літаври з приводу деґрадації самостійної Білорусі, що ніколи не сприймала тієї самостійности поважно.Задумаймося над фактами. При формальному статусі без'ядерної держави Білорусь не вивезла зі своєї території ні тактичної, ні стратегічної ядерної зброї — просто сказала, що відтепер та зброя належить Росії. У Барановичах продовжує діяти надзвичайного стратегічного значення військовий російський об'єкт — станція протиповітряної оборони, поклилана вчасно остерегти Москву у випадку ракетного нападу. На півдні Білорусі, на самому кордоні з Україною, в центрі екологічно важливої для цілої Европи Поліської низини, росіяни продовжують утримувати „секретну зону", що займає площу 10,000 гектарів. Це Марлінський полігон, де й сьогодні триває випробування ядерної і невтронної зброї. Про це повідомила газета „Пінський Вєстнік" на підставі здійсненого депутатом Олексієм Дубровським дослідження. На всій території нібито незалежної Білорусі стоять, як і стояли раніше, російські війська. Властиво, вся республіка, з огляду на її геополітичне розташування, є суцільним військовим полігоном, начиненим ракетними шахтами і секретними оборонними підприємствами. Ось про це дбає Росія, а не про білоруську економіку. Копіюючи московську політику, президент Лукашенко готує свою державу не до мирного життя, а до чогось цілком протилежного. Подумати тільки: білоруська армія, разом з робітниками оборонної промисловости, налічує 150,000 вояків і старшин. Це на 10 мільйонів населення! В Англії, де 56 мільйонів, армія лише 215-тисячна. В Білорусі танків і бойових літаків на душу населення удвічі більше, ніж в Україні, у Польщі і в Німеччині.

Зате господарство вкрай занедбане. На очах гине культура. За недовгий час урядування Лукашенка в Білорусі закрито 472 будинки культури, 577 бібліотек, 3,150 різних громадсько-культурних організацій. Практично у Білорусі вже нема незалежної преси, відновлено політичну цензуру.

Що ж у своє виправдання говорить цей „головний антибілорус", як його називають земляки? Які аргументи висуває? Маніяк, як відомо, завжди знайде собі „a splendid idea". Ось вона: „Сьогодні на Білорусь дивляться як на центр слов'янського світу, звідки може початися відродження слов'янства". Хто там дивиться! І не слов'янства, а тільки все тієї ж ненаситної московської імперії. З головою видає себе Лукашенко як агент московського впливу, коли лякає, що головним ворогом об'єднання всіх слов'ян є НАТО — „страшний монстр, який наближається до наших кордонів".

Можна передбачити, як він закінчить. Москва його підняла, вона ж його і кине додолу. Чогочого, а робити Мінськ „центром слов'янства" росіяни не збираються.

Ярослав Гайвас

В ПОШУКАХ НОВИХ СПОСОБІВ РЕСТАВРУВАТИ ІМПЕРІЮ

I

Російська імперія розвалилася з природних внутрішніх та зовнішніх причин. Внутрі вона втратила людські кадри, здатні її вести, втримувати, як це було до того часу, разом і в послуху десятки народів і сотню народностей, силовими засобами і луковою пропаґандою зберігати владу. Пануюча система загубила свою функцію, а її провідні елементи не знали, що робити далі. Назовні не стало дотеперішніх умов для її існування, змінилося на її некористь відношення старих сил у світі і наростали нові, що несли нову правду, заперечували саму ідею імперії і відкидали інструменти та засоби її існування.

Інструменти панування

Доктрини і доґми, що мали бути інструментом у руках Москви для поширювання її влади та впливів у світі, життєва дійсність заперечила й висунула нові, їй протилежні. Але, як виявилося, імперіялістичні прагнення значної частини російського народу, а в першу чергу його провідної верстви, не зникли. Ця верства, замість бачити свої і свого народу візії майбутнього у його землі, продовжує зазіхати на інші народи і їхні землі, сподіваючись на повернення російського колоніяльного панування. Бути для росіян, колишніх москалів, — означало панувати над іншими народами та їхніми природними багатствами. Ця аморальна, злочинна, антилюдська звичка завжди шукала свого духового підґрунтя й оправдання то в „царі-самодержці", то в російському православ'ї, то в слов'янофільстві, а навіть у культурних впливах, у культуртреґерстві, яке було звичайним інструментом для панування над іншими.

Якийсь час після розпаду СССР, останньої форми російського імперіялізму, коли збанкрутілий марксизм — ленінізм — сталінізм ще не замінила ніяка новіша ідеологічна схема, здавалося, що Москва нарешті зрозуміє, що після загальнолюдської перемоги над комуністичним тоталітаризмом імперіялістичні пляни втратили всякий ґрунт під собою, і відтепер вона дасть спокій і волю народам, які споконвіку живуть на своїх корінних територіях, своїми інтелектуальними і фізичними засобами. Одначе так не виходить. Виявляється, що імперіялістичні наміри російського народу перестали бути тільки частиною політики його провідної верстви, але ввійшли в його національну і народну суть і стали іманетною, органічною частиною його духовости, моральних оцінок, навіть побуту. Звірства російських збройних сил у Чечні показали, що навіть ті з нечисленних росіян, які прозріли, зрозумівши моральну прірву злочинства, говорять, що прагнуть миру з чеченським народом, але щойно після їхньої перемоги.

У цьому моральному розкладі залишається без відповіді питання, наскільки імперіялістичні погляди російської провідної верстви є частиною поглядів російського народу. Чи може і російський нарід хоче жити коштом зусиль і надбань інших народів, замість сконцентрувати свої сили на собі, своїй землі, своїй творчості і до них достосовувати свої потреби?

П'ять років минає від розпаду СССР. Нині вже ніхто не пробує заперечувати, що це була імперія, та ще й до того „імперія зла". Ті п'ять років пішли намарне в житті російського народу. Москва блукає по бездоріжжях, шукаючи нових способів реставрації імперії. Скільки вже проєктів та ідейок „інтеґрації" з Росією, нових об'єднань та союзів, народжених в Москві, чули ми! Але часи вже не ті!

Популярна тема

Реставрація російської імперії в будь-якій формі — це одна з найпопулярніших тем російських періодиків. Та не лише періодиків. Навіть Академія наук у Москві займалася тією проблемою й подавала свої розв'язки для неї. А останньо один з найвидатніших російських публіцистів, Владимір Соколов, опублікував свою статтю під заголовком „Разгром как условіє возрожденія", яку передрукували інші газети в Росії і за кордоном. Автор стверджує банкрутство російських концепцій реставрації імперії і пропонує зовсім інші розв'язки. Всупереч опінії генералів типу недавнього міністра оборони Павла Ґрачова, який збирався за декілька годин десантами найдобірніших російських бойових відділів розгромити чеченський національно-патріотичний опір, а насправді спричинив разом з іншими генералами великі російські невдачі й втрати, Соколов пише: „Армія втратила всяку боєздатність. Авіяція і сили протиповітряної оборони перестали існувати як цілісні системи. Російські морські фльоти різко ослаблені, а Чорноморська фльота фактично зліквідована. Стратегічні сили перестали бути поповнювані новими ракетами (а старі, що ледве чи зможуть піднестися а повітря, за декілька років будуть узагалі не до вжитку). Оборонна промисловість паралізована браком замовлень і безглуздою 'конверсією'.

Це про стан збройних сил, а про російське суспільство Соколов подає такі дані: „В кінці травня в Москві відбулося засідання однієї з комісій Ради безпеки Росії, яке було присвячене погіршенню демографічної ситуації. Стверджено, що причиною постійного переважання смертности над народженнями став „стан промислового і сільськогосподарського виробництва, соціяльний розклад, нездорова система людського життя, високий рівень споживання алькоголю, високе напруження, а так само некорисні екологічні зміни. Цифра зменшення на один мільйон людей щороку потверджена офіційно".

Соколов реаліст. Він добре знає суть і характер холодної війни і її кінцевий результат та наслідки. Він стверджує, що центральна вісь холодної війни полягала не так у техноматеріяльних засобах, як у духовій площині, боротьбі ідей, в культурі. Холодна війна, на думку Соколова, точилася „у сфері культури та ідеології головним і вирішальним чином. Так само реалізуються результати перемоги перемоги Заходу в ідеологічній та культурній сфері, закріпляються всіми засобами, починаючи від потоку американської кінопродукції, від окцидентації телебачення аж до сільських клюбів членів Корпусу миру..." Про кінцевий результат на наслідки перемоги Заходу над Росією Соколов каже: „З власного бажання Захід не випустить Росії з-під своєї контролі".

Меч Дамокля

Що може в такій ситуації зробити Росія? Соколов, як і всі майже без вийнятку росіяни, забуває, що національно-політичний досвід навчив европейські народи багато. Через ілюзії та помилки, над Західньою Европою довгі десятки років висів Дамоклів меч російської потуги. Потуга ця активно готувалася до того, щоб раніше чи пізніше той меч впав на шию західньоевропейських держав. Нині ситуація така, що хоч ЗСА є найбільшою потугою у світі, але вона далека і Соколов потішає себе ще й тим, що американський гігант „не всемогутній". Але нині напроти Росії стоїть европейський Захід, який з успіхом здав свій історичний іспит і в існуючому відношенні сил ледве чи Росія рівня йому. А найважливіше те, що колишньої гри Росії проти різних держав Західньої Европи повторити не можна. Бо в Парижі, Берліні, навіть Лондоні, а тим більше у Варшаві і Празі історичної лекції не забудуть. І тому Франція повернула свої збройні сили під спільне крило НАТО, Берлін робить усе можливе, щоб Польща увійшла до НАТО, а Варшава вживає всіх засобів, щоб Україна була пов'язана якнайцупкіше з Европою.

(Закінчення буде)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Консолідація чи капітуляція?

Стаття „Олово чи свинець?" пера Романа Юревича (надалі — Р. Ю.), надрукована 5-го липня ц. р. у „Свободі", викликала у мене здивування, щоб не сказати інакше. Стаття спрямована на узаконення в українській діяспорі лексики, накинутої Україні Кагановичем і Постишевим.

Автор статті доводить, що хемічні елементи Plumbum i Stannum (анг. lead i tin) по-українськи — „свинець" та „олово", тобто так, як і по-російськи.

Такі терміни запроваджено в Україні після погрому українства 30-их років. До погрому українська наукова література користувалася термінами „оливо" (lead) і „цина" (tin). Цю термінологію досі вживала і діяспора. Сьогодні і в Україні іде процес відродження української національної термінології. Так „Російсько-український словник для військовиків" (Київ—Львів, „Варта", 1995 р.) перекладає російський термін „свинець" — „оливо", а російське „олово" — „цина".

Цим розбивається твердження Р. Ю., що слово „оливо" застаріле. Воно було застаріле під дулом каґебістського пістоля. Звільнені від терору мовознавці повертають нашу питому лексику народові.

Сьогодні з пресою і публікаціями з України доходять у діяспору зразки спотвореної, зрусифікованої лексики, поширені в Україні. І читач С. Трофименко цілком служно зауважив про небажаність вживання такої лексики у нашій пресі.

Автор статті Р. Ю. висловлює ряд тверджень, з якими важко погодитися:

1. Що слово „оливо", походить від польського „olow" і як слово запозичене не має вживатися в українській мові на означення елементу Plumbum. А чому ж це запозичення з польської мови може означати по-українськи Stannum? Виходить, тільки тому, що так узвичаєно в російській мові. Отже, за Р. Ю. походження слова не шкодить, коли воно збігається за значенням з російським терміном.

2. Що слово „цина" — запозичення з німецької через польську. Це нормальне явище. Мови взаємозбагачуються. Немає мов без запозичень. Ми маємо в нашій мові цілу низку запозичень з різних мов: „пошта", „цукор", „плуг", „дах", „гармата", „мандрувати" тощо. То чому з цього ряду має випасти „цина"? Тому, що так хочеться шовіністам і українофобам? А вживав же це слово і Т. Шевченко, описавши свою зустріч із земляком з „циновими ґудзиками".

3. Що галичани головні винуватці плутанини слів: вони сплутали „оливо" і „свинець" у словнику Уманця і Спілки, виданому у Львові. Видано той словник у Львові — це правда, але автором його був східньоукраїнський лексикограф М. Комаров, що мешкав до погрому в Одесі, звідки й пішов на Голготу. Отже, плутанина пішла зі сходу, з того часу, як освічені в російських ліцеях та університетах українці стали писати „по-малоросійському". І тут вони наробили плутанини. Ми цінуємо І. Котляревського, як зачинателя українського письменства і як великого письменника. Але ми мусимо здавати собі справу, що бувши першим, він не міг бути в усьому ідеалом, і в його мові трапляються русизми, варваризми, вульґаризми.

4. Що слово „свинець" фіксує Б. Грінченко, К. Андрусишин. Правда — фіксує. Але ж Б. Грінченко та К. Андрусишин фіксує і „цину", перекладаючи її як „олово" (рос) та "tin" (анг.). Чому ж у даному разі цей факт не береться до уваги? А береться лише те, що підпирає думку автора.

5. Що вираз „пождіть" — русизм. Б. Грінченко фіксує дієслово „пождати" і наводить цитату з Ганни Барвінок „Пожди, небого! Ще козак за мною їде".

Усе це свідчить, що автор статті „Олово чи свинець?" узявся не за свій хліб. Діяспора правильно орієнтується на правопис 1929 року та на лексику розроблену Укра-

(Закінчення на стор. 3)

Ярина Зоряна

Небуденна зустріч

Над рікою Міссіссіппі, в місті, що зветься Близнюки, усміхалося сонечко ніжно й ласкаво до людей, що поспішали на голос дзонів до церкви.

Був це лагідний, життєрадісний недільний ранок, насичений теплістю літа... Але одна молода людина, що сиділа на цементовій загороді церковного паркану, спустивши голову вниз, й не відчувала ласки соняшного тепла.

Обвита сумом... Сльози скроплювали її обличчя та котилися перлами-горошком по білому личеньку.

Проходив біля неї гурт людей. Одні, мабуть, не помічали, інші не знали, що сказати... Ще інші уважали за непотрібне втручатися в чужі проблеми: „Моя хата скраю".

Аж одна людина, якій людське горе не чуже, зупинилася біля дівчини:

— May I help you? Чим можу допомогти? Бачу, ви сумненька. Що сталося?

Дівчатко піднесло вгору очі й небуденної краси обличчя.

— What is the matter? Що сталося? Звідкіля ви?

— Я з України, нікого тут не знаю...

— Я також з України, але вже сорок літ тому... Я вже „тутейша", — промовила жінка.

Відразу між ними нав'язалася розмова.

— Мене зовуть Ліля Сновида... я студентка... щойно кілька тижнів тому прибула, тут я вчуся. Я так безмежно тужу за рідними — мамою, батьком, сестричкою... Я з Тернополя...

— О, в мене є велика рідна у вашому місті. Тож вітаю вас, Лілю, і прошу — почувайтеся добре! Забудьте сум, ви між своїми! Кличте мене Катрею.

Носталгічна туга була знана Катрі. Вона сама перенесла і ще й досі переносить її на своїх плечах. Тому вона пригорнула Лілю, бажаючи, щоб ця молоденька дівчина відчула родинне тепло.

— Я бажаю висповідатися... Чи буде можна це зробити? — запитала Ліля.

Як відрадно, коли молоді люди відчувають у цьому душевну потребу, є практикуючими вірними! Таких у нас бракує, думала Катря, бо й сама була віруючою християнкою. Це ще більше зблизило її з молоденькою студенткою.

— Підемо разом до церкви. Висповідаєтеся, прослухаємо Літургію, а тоді помандруємо до Українського Центру на обід.

В Лілі очі заграли веселкою.

— А борщ буде?

— Обов'язково! Які ж бо то українці без борщу! Будуть ще й вареники й голубці, все, що забажаєте. Будьте, Лілю, моїм гостем.

Під час обіду велася розмова на різні теми — про звичайні людські взаємини, про політику сьогодення.

Катря не знала, чи дійсно все смакувало так, як з чемности хвалила Ліля. Але Катрі „смакувала" розмова з молоденькою 18-літньою красунею, яка в Києві на конкурсі виграла „золоту медалю" з лінґвістики. Прибула сюди на запрошення американського коледжу, щоб спеціялізуватися в англійській, еспанській та німецькій мовах. Також ознайомлена з латиною та старослов'янською мовою. Ліля рівнож патріотка свого народу. Досконало орієнтується в непофальшованій історії, глибоко відчуває народну кривду. З нею було приємно вести розмову.

Катря запросила Лілю до своєї хати, щоб дати їй нагоду поговорити телефонічно з рідними в Україні.

Чудова, сантиментальна дівчина після короткої розмови з батьками ожила, стала свіжішою. Зник сум із душі.

Щоб уприємнити цю небуденну зустріч, на дорогу до мешкання Катря злагодила Лілі букет квітів — запашненькі білі лілеї та золоті далії, що буйно цвіли в городчику-квітнику Катрі.

Стрінулися знову наступної неділі в дорозі до церкви. Ліля прибула автом, де сиділа ще одна дівчина, співлькоторка Лілі, студентка з Новосибірську, на ім'я Аня.

— Я росіянка, — представилася Аня.

— О, то ви мій ворог, — напівжартом відозвалася Катря.

Дівча з Новосибірську набундючилося.

— Чому ж ви не любите росіян? — І якось так впевнено глянуло в бік Катрі, що гейби увесь світ їх любить і повинен любити.

— За віщо я повинна любити росіян? За знищення в різний спосіб мого народу, за муки мільйонів, за масовий голод?!

— Росіяни також терпіли, — перебила Аня. — Це вже було давно, нема про що говорити, — зневажливим тоном оправдувалося дівча з Новосибірську.

— Кажете, Аню, також терпіли? Може одиниці... Це було давно, кажете...Чи я (і взагалі цілий світ) повинна любити їх тепер за Чечню? За знищення волелюбного народу, жінок і дітей?! Це діється зараз... Чи це вас не турбує, Аню?

Аня здвигнула плечима. Катря продовжувала:

— Кожна держава, що визволилася з совєтського „раю", має журбу, чи Росія щось подібного і їм не затіє... В цім є перша Україна...

— Не журіться, ми на вас не нападемо... Ви не маєте оливи!

— От як! А з якої рації олива Чечні належить Росії? Вона ж на землі не російській, а кавказького народу.

— Знаєте, — перебила знову Аня й звернула на іншу тему, — я теж на на чверть українка. Моя бабуня і мама — українки, батько росіянин.

— Та ж ви половину українка, — втішено відозвалася Катря. — Сподіваюся, що де буде потреба, то станете Україні в пригоді...

— В мене ментальність російська і мені добре з тим! — набундючено знову відрубала Аня.

Запала мовчанка.

Виходячи з авта, Ліля відізвалася:

— Бачите, яка вона шовіністка! З нею дуже тяжко говорити.

Яка колосальна різниця між світом Ані та Лілі! Одна заперечує, цурається, хоч напівукраїнка. Друга стає на службу народові... Що значить добре виховання, усвідомлення!

Ще раз відбулася тепла зустріч Лілі з Катрею. Ще раз Ліля відтяжила свою душу в телефонічній розмові з рідними в Україні.

Обмінялися сувенірами. Говорили про поезію. При всіх талантах, якими Бог наділив Лілю, вона ще пише і має готові до друку свої поезії.

Розпрощалися. Ліля виїжджала до дівочого коледжу Мерімавнт біля Ню Йорку, щоб там продовжувати науку.

Для золотої дівчини, зі „золотою медалею", подарувала Катря, як символ, скляну „золоту піраміду" (роботи її сина Маркіяна), щоб нагадувала Лілі про цю коротеньку небуденну зустріч, що залишила сліди гарного, теплого почуття та збудила своєрідну гордість та надію. „Щоб такі діти на камені нам родилися!"

І думала тоді Катря: які ми всі були зачаровані, просто обожнювали Оксану Баюл, що в Олімпійських Іграх осягнула золоту медалю. А ця дівчина теж не менше варта, її талант — це лінґвістичні дари. Над ними треба працювати, „шліфувати" мозок — чи й не більше, як тренування їзди на льоді...

Невдовзі Катря отримала листа, в якому Ліля розповідала про пережиту Службу Божу в Центральному Парку Ню Йорку, яку відправив сам Папа Іван Павло II.

Її лист був радісним відгуком на заклик до миру, до єдности. Хто плакав тоді, хто радів, були щасливі

(Закінчення на стор. 3)

ЧОТИРИ ТИЖНІ ПІСЛЯ того, як у Савдійській Арабії терористичний вибух убив 19 американських вояків, Державний департамент дозволив на виїзд родин військовиків і цивільних працівників з цієї країни. Роберт Бирнс, речник Державного департаменту, підкреслив, що рішення не зроблено через будь-які нові погрози, тільки для безпеки американських громадян. Одначе він зазначив, що від згаданого вибуху 25-го червня було кілька загальних погроз і про це звітував перед Конґресом секретар Департаменту оборони Вілліям Перрі.

ЧЛЕНИ АФРИКАНСЬКОГО національного конґресу та журналісти засобів масової інформації роками звеличують Нелсона Манделу, теперішнього президента країни, як особистість з умінням безпосередньої поведінки з усіма. Коли ж Н. Мандела обрав свого заступника Табо Мбекі, як того, що має прийти на його місце, то розпочалися не надто справедливі порівняння цих двох чоловіків. Прихильники Т. Мбекі стверджують, що він матиме дуже важке завдання, бо вступити у черевики Н. Мандели не буде легко, а бути в компетиції з живучою іконою та керувати державою може бути понад його сили.

На „Новому Соколі" розпочались пластові табори

При гарній соняшній погоді, 6-го липня ц. р., на юнацьких площах, мов гриби по дощі, виростали шатра, всі чепурні різнокольорові. У цій веселій праці новацьким кіреням завзято допомагали батьки, які своїм люб'ячим серцем приготовляли тверді ліжка таборового життя, віддаючи своїх потіх до пластової таборової „школи", щоб у рідному добірному середовищі затіснити щиру дружбу, поглибити любов та пошану до батьків та старших, щоб хоч у якійсь мірі позбутися накопиченого чужого злоякісного бур'яну довкілля, щоб у природі краще відчути присутність Всемогутнього Творця і щоб у щоденних спільних молитвах, просити й дякувати за Його ласку й опіку над пластовими таборами.

Загальне відкриття попередила Св. Літургія, яку відслужив о. декан Мар'ян Процик. Молились пластуни та їхні присутні батьки на тому самому місці, де 45 років тому в капличці, яка притулилась у чудовому кутку соснового лісу, молились їх попередники-пластуни. Сьогодні це місце — одна руїна, попелище. Земля згоріла, а під ногами стогне чорне вугілля, кругом сумують сухі обгорілі й обсмалені високі дерева. Минув рік, відколи місцеві дикуни під впливом надмірного алькоголю та наркотиків спалили чудову капличку. Від того часу у побудові нової каплички не ставало вільних догідних днів, бракувало рук до праці, бракувало гроша.

Цьогорічні пластові табори чисельно зменшилися. В чотирьох таборах — по 20-25 учасників, які злетілись до свого гніздечка з різних сторін — з Чикаґо, Філядельфії, Кольорадо, Каліфорнії, Рочестеру й Баффало, а також з Канади. На велику радість, гостимо ровесників — дітей з України, а їхні батьки стали помічними в адміністраційній роботі.

Комендантами таборів, зі знанням пластового таборового виховання, є: у таборі новачок — ст. пл. Дарка Ганкевич з дев'ятьма членами булави — сестричками, у таборі юнаків — ст. пл. Юрій Правак з трьома булавними, у таборі новаків — ст. пл. Данило Бутенко і ще 8 братчиків, у таборі юначок — ст. пл. Нуся Горчаківська, з трьома членами булави.

Табори проходять під кличем „П'ятиріччя незалежности України, 85-ліття Пласту та 10-річчя чорнобильської катастрофи". Ці річниці та події є включені у програми таборів. Дошкіллям проводив голова КТК пл. сен. Всеволод Гнатчук з допомогою Братчика Славка.

У підготові найкращого функціонування складної таборової машини активно сприяли члени Пластприяту під проводом голови оселі пл. сен. Мар'яна Стасюка, а члени ОПС-рок довели до естетичної чистоти кухню та їдальню. Кулінарними стравами завідує пл. сен. Марта Стасюк. Перша допомога в досвідчених руках реєстрованої медстестри (чужинки). Канцелярія в руках таборової реф. пл. сен. Богданки Долішньої-Тисовської з допомогою подр. Мотрі Сосенко. Інтендатуру сповняє подруга Христя Коновка.

Табори проходять добре — всі веселі, погода дописує.

Братчик Славко

Діяльність Аґенції міжнародного розвитку в Україні

Як наші податки допомагають Україні зайняти належне їй місце у світі? Про це 27-го червня звітував київський керівник місії Аґенції міжнародного розвитку ЗСА (USA) Ґреґ Ґуґер. Під час своєї службової поїздки до Вашінґтону, Ґуґер виступив у Центрі стратегічних і міжнародних студій.

Коротко кажучи, Ґуґер бачить ціль своєї місії допомогти Україні якомога швидше перебороти перехідний період і дійти до добробуту, а це у його програмі включає загальне введення ринкової економіки, розвиток демократичної влади і суспільних служб, які працюють для населення, і в той же час полегшення економічних труднощів, які неминучі у перехідному періоді.

Місія згаданої аґенції діє в Україні вже з чотири роки. Це, до речі, реґіональна станиця, яка відає також американською державною допомогою в Білорусі і Молдові, але з осідком у Києві, де на початку цього року вона поселилася у відновленому будинку на Нижньому Валі Подолу. Ґуґер став керівником місії в лютому 1995, але його зв'язки з Україною сягають дальше: до переїзду в Київ він відав відділом програм приватизації у трьох західніх країнах колишнього СССР у вашінґтонській штабквартирі аґенції і ще тоді відвідував Україну.

В галузі постачання енерґії, Ґуґер сказав, що 10-го квітня Україна перша з усіх країн колишнього Союзу увела нову систему, моделем якої є системи постачання енерґії у ЗСА і Західній Европі. Тепер чотири корпорації продають енерґію 27 місцевим компаніям, а державна надзірна комісія встановляє правила стосунків між ними.

У вугільній промисловості американська аґенція підтримує програми безпеки шахт, і допомагає встановляти прямі торговельні зв'язки між шахтами й електростанціями, щоб шахти могли продавати їм вугілля по ринкових цінах. Крім того, додав Ґуґер „ми допомагаємо Міністерству Енерґії вишколювати професіоналів, які знатимуть що робити в нових умовах енерґопостачання".

Сільське господарство України належить до особливих зацікавлень Ґуґера. Він походить з американських прерій, працював у фірмі сільсько-господарських машин Джан Дір, служив в Корпусі миру в Африці і в Бразилії, а як службовець USAID — в Египті й Сальвадорі. „Україна, мабуть, найкраща сільсько-господарська країна у світі", — казав він під час свого виступу у Вашінґтоні, покликаючись на особистий досвід в цій сфері.

Серед програм американської допомогової аґенції у сільському господарстві він назвав пробні, або „пілотні" проєкти передання трьох колгоспів на Сумщині і чотирьох на Харківщині у власність колгоспників, та згадав що подібні проєкти проводить Міжнародна фінансова корпорація і британський державний Фонд „Нов гав" на Донеччині. Він назвав дуже успішним партнерство американських і українських державних і приватних установ для розбудови в Україні приватних бизнесів, які будуть виробляти світового рівня технологію вирощування і перероблювання сільсько-господарських продуктів. Тут — пояснив Ґуґер — його аґенція грає ролю каталізаторів: зводить разом американські агробизнеси, у яких ґльобальні зв'язки і досвід, з українськими, щоб уможливити Україні вихід на світові ринки через три-чотири роки, замість вісім чи дев'ять.

Він також розповідав, що USAID допомогла створити в Україні чотири центри сільсько-господарських послуг. Досі два мільйони акрів землі були оброблені за порадами експертів тих центрів і вони дали у 30-150 відсотків більше урожаю, ніж раніше. Ці центри також відають програмою очищення землі від попереднього надмірного застосування пестицидів.

Американські державні Фонд підприємств і Фонд Евразія почали видавати позики на будову шпихлірів та на приватні малі підприємства, яких в Україні вже біля 40,000 („Фінансування малих підприємств критично важливе", зазначив Ґуґер), а у Львові, Харкові й Оде-сі американська допомогова аґенція разом з Міжнародною фінансовою корпорацією створили центри, які дають поради у веденні малих підприємств.

В Україні вже діє вісім товарових бірж, які були створені при допомозі USAID, казав Ґуґер, і на черзі — розвиток бірж вартісних паперів, „бо для бизнесу не досить позичок, треба ще й інвестицій", а далі треба солідних банків і для цього за кошти USAID діє школа банків, через яку вже пройшло 2,000 випускників.

Податкова система в Україні ще не досконала, ствердив Ґуґер, але він має надію, що широке подткове законодавство буде ухвалене парляментом ще цього року, а це поліпшить торговельний й інвестиційний клімат в Україні і відкриє їй вступ до Світової торговельної організації. Тим часом система екцизних податків — казав він — вже поліпшується.

При всьому цьому Ґуґер признав, що чимало українських родин знаходяться у скрутному становищі в цей перехідний період. Тут американська Аґенція міжнародного розвитку допомогла віцепрем'єрові Вікторові Пинзеникові встановити програму цільових субсидій, замість загальних, які діяли у Совєтському Союзі і в нових незалежних країнах після його розвалу. Нині вже 4 млн. родин дістають субсидії, на оплачення житла в таких розмірах, щоб кошти житла не перевищували 15 відсотків родинного доходу. Недавно — казав Ґуґер — він зустрічався з групою пенсіонерів і переконався, що ця цільова допомога діє, а російський реформіст Єґор Ґайдар мав признати, що тут Україна випереджає Росію.

Серед інших програм USAID в Україні Ґуґер назвав підтримку демократичних процесів (таких, як закони про вибори), незалежної преси, судівництва, місцевого самоврядування і різного роду навчання в Україні і в ЗСА.

Діяльність Аґенції міжнародного розвитку в Україні досить широка, сказав Ґуґер, але підкреслив, що вона заснована на засадах українсько-американського партнерства, мета якого — завершити перехідний період якомога скорше.

Серед присутніх на виступі керівника USAID в Україні був амбасадор Юрій Щербак. Він висловив глибоке задоволення презентацією, „яка висвітлила видатну допомогу американського Уряду", але завважив, що в Україні потрібно більше інформації про програми USAID, „треба знайти нові способи щоб усвідомити населення, бо комуністична опозиція спотворює" американські допомогові проєкти.

Р. Л. Хомяк

ПОДІЇ

Я. КЕНДЗЬОР ВИСТУПИТЬ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Пластовий Курінь „Верховинки" влаштовує зустріч із депутатом Верховної Ради України Ярославом Кендзьором, який покаже відеозапис і прокометує події сесії Верховної Ради України, на якій було ухвалено конституцію України. Зустріч відбудеться у четвер, 25-го липня, у Пластовій домівці, 144 Друга аве. в Ню Йорку. Початок о год. 6-ій вечора. Вступ — 5 дол.

КОНЦЕРТ ВОКАЛЬНОЇ ТА ФОРТЕПІЯНОВОЇ МУЗИКИ В ГАНТЕРІ

Гантер, Н. Й. — Тут у суботу, 27-го липня, в Центрі Української Культури відбудеться концерт, у якому братимуть участь Ярослав Гнатюк (баритон) і піяністки Дарія Гординська-Каранович та Світлана Гнатюк. Початок о год. 8-ій вечора. Телефон для інформацій (518) 989-6479.

ГРОМАДСЬКІ ІМПРЕЗИ

Редакційні вістки про громадські імпрези будуть поміщені у „Свободі" **тільки після появи платних оголошень** у щоденнику або „Українському Тижневику".

Редакція „Свободи"

Людей...

(Закінчення зі стор. 1)

їн Азії, Африки і Латинської Америки збільшується майже в 10 разів швидше, ніж у розвинутих державах. Якщо у першій категорії країн кожної хвилини народжується 240 дітей, то у державах другої категорії — тільки 26 дітей.

Якщо цю тенденцію збережеться і в майбутньому, то в 2050 році в Азії мешкатиме 5.7 блн. осіб, в Африці — 2.1 блн., у Південній Америці — 840 млн., в Австралії та Океанії — 46 млн. осіб. У той самий час в Північній Америці до середини наступного сторіччя виявиться 374 млн. мешканців. Лише в Европі кількість населення у найближчі 50 літ зменшиться з теперішніх 728 млн. до 721 млн. осіб.

А як на цьому демоґрафічному тлі виглядає проблема харчів?

Згідно з проґнозами Харчової і сільсько-господарської організації ООН, потреби населення плянети в харчах зростуть до 2050 року приблизно на 75 відсотків. Недилячись на те, що протягом минулих 40 років збільшення запасів харчів у світі в цілому випереджувало збільшення населення, країни африканського континенту, на думку експертів згаданої організації, повинні в наступні 50 літ збільшити ви---робництво харчів на 300 відсотків, держави Азії і Латинської Америки — на 70—80 відсотків. Для країн Північної Америки доситґь буде 30-відсоткового збільшення виробництва харчів, а потреби в харчах мешканців европейського континенту зменшаться.

Більш справедливий розподіл харчів у світі вже сьогодні міг би врятувати мільйони мешканців плянети від голоду. Згідно з даними Харчової і сільсько-господарської організації ООН, тепер від хронічної нестачі харчів терплять щонайменше 841 мільон осіб. Це переважно мешканці Африки, Східньої та Південної Азії.

Слон...

(Закінчення зі стор. 1)

Один бивень ветеринарі запльомбували так, як звичайний зуб, а другий, пошкоджений у бійці, мусіли відрізати взагалі. Слон втратив свою першу самицю сім років тому, проте експерти твердять, що тепер, коли біль у бивнях ущух, заспокоїться і його серцеве страждання. Але для нього на всякий випадок все одно підшукали самицю в одному німецькому зоопарку. Тепер, коли Бой матиме подругу і зможе знову стати батьком, він заспокоїться і більше не ламатиме бивнів у бійці, вважає диретор Колчестерського зоопарку Домінік Тропеано.

НЕ ТА ОСОБА

У рецензії представлення „Лісова пісня" („Свобода" з 17-го липня ц. р.) автор помилково зідентифікував особу в одній з реклям телевізійної програми „Контакт" як Лідію Крушельницьку. У згаданій реклямі виступає зовсім інша жінка. — Ред.